

В. В. НЕМЕРЦАЛОВ

*Одеський національний університет,
доцент кафедри ботаніки*

**ЕКСКУРСІЇ У ПРИРОДУ ЯК ТРАДИЦІЙНА ФОРМА
РОБОТИ ВИДАТНИХ ПРОФЕСОРІВ-БОТАНІКІВ
НОВОРОСІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Однією з рис, притаманних вченим-ботанікам і фізіологам рослин, які у різний час очолювали кафедру ботаніки Новоросійського, а потім Одеського університету, була відданість науці, захоплення світом ботанічних досліджень і любов до природи. Всі вони вважали, що справжній дослідник повинен мати не лише вузькі наукові інтереси, але й розумітися у світі природи.

Дослідники минулих сторіч були натуралістами, знавцями регіональної флори, і вони не жалкували часу, коли очолювали гурткову роботу студентів, організовували екскурсії в природу, залучали студентів до наукових досліджень. Згадаймо лише декілька славетних імен. Владислав Альбертович Ротерт (1863-1916) - видатний ботанік і фізіолог рослин. У роки роботи в університеті (1902-1907) брав участь

у наукових експедиціях у різні куточки світу і одночасно охоче вивчав із студентами флору околиць Одеси (Професори..., 2000). Такі відомі згодом вчені як Георгій Андрійович Боровиков (1896-1958) - завідувач кафедрою фізіології рослин Одеського університету, Африкан Миколайович Криштофович - член-кореспондент АН СРСР, відомий палеонтолог, Андрій Опанасович Сапегін (1888-1946) - генетик, академік АН СРСР, засновник селекційно-генетичного інституту, Іван Данилович Щербак - професор сільськогосподарського інституту, вдячно згадували його екскурсії, проведені у їх студентські роки, які заклали основи їх любові до професії, хоча кожен з них йшов своєю стежкою у науці.

Слід згадати Валеріана Вікторовича Половцова (1862-1915) - видатного методиста, який у роки роботи в Новоросійському університеті (1911-1915) не лише організував студентський гурток і був його головою, але й методично розроблював і проводив екскурсії у райони Хаджибейського лиману і Малого Фонтану. Він вважав, що екскурсії та практичні заняття необхідно проводити ще у шкільному віці (Професори., 2000).

Видатний альголог Іван Іванович Погрібняк (1908-1982) запам'ятався студентам і співробітникам як кропіткий вчений і одночасно людина, що всіляко приваблювала молодь до знайомства із світом ботаніки взагалі і водоростей зокрема.

З дуже короткого огляду діяльності названих відомих вчених можна зрозуміти, що вони жили світом ботаніки, добре знали рослинний світ, охоче працювали із молоддю, на своєму прикладі виховуючи любов до професії. Такі традиції були характерні і для інших співробітників і періодів життя кафедри.

*Рекомендована до друку на засіданні кафедри ботаніки,
протокол № 3 от 3.11.2010 р.*